

Disseny d'un centre de referència nacional de formació professional

Consuelo Vedejo Rodríguez

Joan Estaràs Fernández

RESUM

El sistema de qualificacions professionals previst en la Llei 5/2002 sembla que arriba al final del seu desenvolupament amb no poques dificultats i llacunes. Alguns aspectes sobre la manera en què és desenvolupa a les Illes Balears i el marc legal de referència són el contingut dels articles que presentem a continuació. Incorporarem algunes explicacions del sistema i informacions clau de la formació professional del sistema educatiu a les Illes Balears com a mostra de la necessitat de prendre amb serietat el sistema i l'imprescindible millora.

RESUMEN

El sistema de cualificaciones profesionales previsto en la Ley 5/2002 parece que llega al final de su desarrollo con no pocas dificultades y lagunas. Algunos aspectos de cómo se desarrolla en las Islas Baleares y el marco legal de referencia son el contenido de los artículos que presentamos a continuación. Incorporamos algunas explicaciones del sistema e informaciones clave de la formación profesional del sistema educativo en las Illes Balears como muestra de la necesidad de tomar con seriedad el sistema y la imprescindible mejora.

I. INTRODUCCIÓ

La Llei 5/2002 defineix dues noves tipologies de centres de formació professional: els centres integrats de formació professional (CIFP) i els centres de referència nacional (CRN).

Els primers, clarament de gestió i desenvolupament autonòmic, suporten el pes de la formació i als segons, que depenen del Govern central amb participació autonòmica, se'ls assigna el de la recerca i la innovació.

Els CRN es definien per àrees professional extretes d'una família professional, encara que podien tenir més d'una àrea i fins i tot una família professional completa. Són, o eren, d'àmbit estatal. A les Illes Balears s'engegaren tres projectes liderats per la Conselleria de Treball i un quart projecte liderat per la Conselleria d'Educació i la Conselleria d'Afers Socials, propietària de l'edifici. Aquest centre s'ubicava a les instal·lacions del CIFP Son Llebre, situació prevista en la norma de desplegament i en el concurs nacional.

El que presentem a continuació són els trets més importants del disseny del centre de referència nacional que va superar el procés d'avaluació, dissenyat per l'Administració de Treball del Govern Central, amb nota positiva en tots els apartats prevists manco en el que feia referència a l'«ambient exterior» (aleshores, el centre era nou i la vegetació dels jardins estava en creixement). El disseny el va fer en el seu dia l'equip de l'Institut de Qualificacions Professionals de les Illes Balears.¹

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears presentà el mes de gener de 2011 la proposta de creació del Centre de Referència Nacional de Formació Professional Son Llebre, de l'àrea professional d'atenció social, davant del Ministeri de Treball i Immigració, d'acord amb allò que s'especifica en

¹ Àngels Molino, Cristina Sorell, Consuelo Verdejo i Joan Estaràs.

el Reial decret 229/2008, de 15 de febrer, pel qual es regulen els centres de referència nacional en l'àmbit de la formació professional.

Aquesta proposta no es fonamentava en les dades relatives al pes econòmic del sector a la comunitat autònoma o en relació amb l'Estat. Ho feia per l'oportunitat de posar en valor el disseny d'un centre integrat com a centre innovador i unes instal·lacions que facilitaven la convivència de dues propostes que es podien complementar, un centre integrat autonòmic amb un centre de referència nacional.

El sector de serveis socials té una regulació que demana persones formades i acreditades per exercir en la part de l'àrea professional que dona resposta a la llei de dependència, tot i que el ventall de qualificacions de l'àrea aprovades o en tramitació del Sistema Nacional de Qualificacions ens permet apreciar que determinats col·lectius requereixen altres professionals qualificats per atendre les seves necessitats.

L'atenció social s'enfronta a grans reptes que demanaran professionals preparats que donin resposta a l'accessibilitat de les persones als serveis, la qualitat basada en la diversitat d'estructures i nivells d'oferta d'assistència, l'heterogeneïtat de les pràctiques assistencials i terapèutiques i la sostenibilitat del sistema.

La proposta es basa en tres elements: l'acord entre les administracions de Treball i Formació, Educació i Cultura, i Afers Socials; les característiques del centre, que combina un centre assistencial amb un centre d'investigació i formació; i un disseny que preveu una planificació dels espais per donar resposta a les necessitats actuals i les de futur.

Sobre aquestes bases vàrem modelar el disseny del centre de referència nacional de l'àrea de serveis socials associats a la Llei de dependència, del qual presentem els aspectes més significatius.

2. EL TRET DIFERENCIAL DEL CRN SON LLEBRE

La innovació en la formació professional és un senyal d'identitat dels centres de referència nacional, de manera que han de donar resposta a les demandes de qualificació immediates i emergents, alhora que poden millorar de manera permanent la seva acció formativa en l'organització de la formació, la tecnologia incorporada als processos de formació, les didàctiques específiques, la formació en centres de treball, les modalitats de l'oferta formativa, la col·laboració amb les empreses, l'atenció individualitzada, la resposta a determinats col·lectius (especialment els que es troben en situació de dificultat d'inserció) i la formació del professorat.

3. OBJECTIU DEL CRN SON LLEBRE

El Centre de Referència Nacional de Formació Professional **Son Llebre** té com a objectiu fonamental l'àrea professional d'atenció social, en l'apartat de l'atenció a la dependència, definit en la formació de l'atenció socio sanitària com:

«La resposta a situacions de necessitat complexa que requereixen intervencions de naturalesa mixta (socials i sanitàries) de manera simultània o seqüencial, en qualsevol cas, complementària i estretament articulada. Amb la garantia de continuïtat en les cures, evitant desajustos materials i temporals o temps d'espera entre serveis.

L'aplicació del principi d'interdisciplinarietat i l'enfocament que dona l'atenció integral centrada en la persona i orientada a garantir el màxim nivell de benestar, de qualitat de vida i d'autonomia, atorgant prioritat i facilitant, sempre que sigui possible, la permanència en el seu entorn habitual i l'atenció al domicili».

4. BASES DE REFERÈNCIA PER A LA DEFINICIÓ DEL PROJECTE FUNCIONAL

a) Anàlisi del sector

La primera part del document del disseny feia referència al sector i al seu desenvolupament a l'àmbit estatal i autonòmic. L'anàlisi del sector es va fer sobre els trets següents:

1. Les dades relatives als llocs de treball que genera l'activitat de serveis socials, que es mou sobre una realitat sense xifres concretes; ara segurament ho és encara més. El coneixement del pes de les activitats econòmiques vinculades al sector de serveis socials és gairebé desconegut i sempre s'ha d'analitzar en termes aproximatius.
2. Segons les dades del registre de la Seguretat Social a les Illes Balears, podríem estar parlant de 5.000 a 6.000 persones assalariades en el sector de serveis socials a les Balears.
3. L'any 2009 hi va haver a les Balears 93 empreses que varen cotitzar en l'activitat de serveis socials sense allotjament; el 17,4% de les entitats no té assalariats i l'estrat més freqüent de les que sí que tenen persones contractades és el que va de 20 a 49 persones assalariades, amb un 15,2% sobre el total.
4. Des de la perspectiva empresarial, l'any 2009 la mitjana a Espanya era la següent:
  - a. El 19,9% d'aquesta classe d'entitats no tenen assalariats (28% l'any 1999) i, entre les entitats que sí que tenen persones assalariades (llocs de treball, ocupació), una majoria molt extensa se situa en els estrats més baixos, de manera que només un 10,3% supera els 50 assalariats.
  - b. Els estrats més freqüents (la mida de l'empresa), amb un 16,5%-16,6%, són els que oscil·len entre 10 i 49 persones assalariades, sense tenir en compte les que no tenen assalariats.

b) Base formativa per a la recerca i la innovació

L'activitat formativa que s'implementi en el CNR ha d'estar centrada en l'activitat associada a les qualificacions de l'àrea professional d'atenció social. En el disseny es varen prendre com a base les

qualificacions professionals següents del Catàleg nacional:

- SSC089_2: Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials. Nivell 2.
- SSC320_2: Atenció sociosanitària a persones al domicili. Nivell 2.
- SSC321_3: Dinamització comunitària. Nivell 3.
- SSC323_3: Inserció laboral de persones amb discapacitat. Nivell 3.
- SSC324_3: Mediació comunitària. Nivell 3.
- CCS_504_3: Promoció, desenvolupament i participació de la comunitat sorda.* Nivell 3.
- CCS_505_3: Mediació entre la persona sordcega i la comunitat.* Nivell 3.
- CCS_805_1: Trasllat i mobilització en centres sanitaris.* Nivell 1.
- CSS_810_2: Gestió de trucades de teleassistència.* Nivell 2.
- Assistència personal.** Nivell 2.

* Pendants de publicació

** Prevista en elaboració

c) Antecedents formatius en el marc de la família professional

Els títols i els certificats de professionalitat constitueixen les ofertes de formació professional referides al Catàleg nacional de qualificacions professionals. Correspon a l'Administració educativa la definició de l'oferta formativa conduent a l'obtenció dels títols i a l'Administració de Treball la conduent a l'obtenció dels certificats de professionalitat. Així, es varen analitzar les accions formatives realitzades recentment en ambdós subsistemes formatius.

QUADRE I. ESTADÍSTICA GLOBAL DE LES ACCIONS FORMATIVES REALITZADES EN EL MARC DE L'ADMINISTRACIÓ DE TREBALL EL CURS 2010-2011

En execució	Totals	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera
Núm. Accions formatives	53	41	6	6	0
Núm. Hores de formació	15.815	11.985	1.530	2.300	0
Núm. Alumnes	769	591	88	90	0

Acords instrumentals	Totals	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera
Núm. Accions formatives	12	9	2	1	0
Núm. Hores de formació	971	391	280	300	0
Núm. Alumnes	154	111	28	15	0

Preferentment desocupats	Totals	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera
Núm. Accions formatives	41	32	4	5	0
Núm. Hores de formació	14.844	11.594	1.250	2.000	0
Núm. Alumnes	615	480	60	75	0

QUADRE 2. ESTADÍSTICA GLOBAL DE LES ACCIONS FORMATIVES REALITZADES EN EL MARC DE L'ADMINISTRACIÓ D'EDUCACIÓ EN CENTRES PÚBLICS I PRIVATS

Centre	Illa	Cicle formatiu	Matrícula Curs 2007-2008	Matrícula Curs 2008-2009	Matrícula Curs 2009-2010 Formentera
IES Alarb	Eivissa	Atenció Sociosanitària	22	27	42
Marc Ferrer	Formentera		-	15	0
Aula Andratx	Mallorca		-	7	0
CEPA Calvià	Mallorca		26	41	
CEPA Francesc de Borja Moll	Mallorca		47	48	
CEPA Mancomunitat del Pla	Mallorca		-	26	
IES Marratxí	Mallorca		41	48	
CC La Salle	Mallorca		44	47	55
ADEMA	Mallorca		3	3	0
Creu Roja	Mallorca		5	20	0
IES Ramon Llull	Mallorca		Integració Social	72	55
CEPA Joan Mir I Mir	Menorca	Atenció Sociosanitària	-	-	26
IES Cap De Llevant	Menorca		32	24	36
IOC	IOC		-	-	22
TOTALS			275	316	474

d) Planificació dels espais

La proposta s'emmarca en les directrius del centre versàtil per les possibilitats que ofereix d'espais flexibles, de fàcil adaptació i intercanviabilitat, obert al seu entorn i capdavanter en la investigació i en els models de gestió col·laboratius.

Per això, es dissenyaren els espais formatius i d'investigació agrupats en àrees interrelacionades, de manera que es brinda així la possibilitat de treballar amb grups flexibles, d'adaptar-se al nombre d'alumnes, a les seves necessitats específiques de formació, a les diferents realitzacions professionals i als diferents graus d'adquisició dels sabers. Els espais estan intercomunicats amb equips per a l'observació dels processos que es produeixen en els laboratoris i en els tallers.

La distribució de l'edifici identifica 71 espais, dels quals 41 estan destinats a:

- La gestió i organització de la formació
- La gestió administrativa
- La investigació
- La coordinació docent
- La informació i l'orientació

- La tutoria personalitzada
- La docència en aules polivalents
- La docència en laboratoris i tallers específics
- La docència en la modalitat a distància
- El treball individual dels alumnes
- L'experimentació en ambients construïts
- La valoració de l'experiència
- Serveis de diversos usos
- L'estudi de camp

e) **Caracterització dels centres de referència nacional (CRN)**

El Reial decret 229/2008, de 15 de febrer, regula els centres de referència nacional en l'àmbit de la formació professional.

Els defineix com els centres públics que facin accions d'innovació i experimentació en matèria de formació professional, especialitzats en els diferents sectors productius, mitjançant les famílies professionals que marca el Catàleg nacional de qualificacions professionals.

Aquests centres han de servir de referència, a escala estatal, en l'àmbit de la família professional assignada i, mitjançant l'exercici de les funcions que indica el Reial decret, en el conjunt del Sistema de Qualificacions i Formació Professional i en els diferents sectors productius.

Poden incloure accions formatives dirigides a estudiants, treballadors ocupats i desocupats, així com a empresaris, formadors i professors, relacionades amb la innovació i l'experimentació en formació professional, vinculades al Catàleg nacional de qualificacions professionals.

A l'article 3 es determinen **les finalitats dels centres de referència nacional**, en l'àmbit de la família professional en què desenvolupin la seva activitat, que són:

- a) Observar l'evolució i les necessitats de qualificació del sistema productiu i contribuir a l'actualització i el desenvolupament de la formació professional per adaptar-la a aquestes necessitats.
- b) Aplicar i experimentar projectes d'innovació en matèria de formació professional pel que fa a la impartició d'accions formatives, informació i orientació professional, avaluació i acreditació de competències professionals i altres amb valor per al Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional.
- c) Servir d'enllaç entre les institucions de formació i innovació i els sectors productius, promovent la comunicació i difusió del coneixement en l'àmbit de la formació professional.
- d) Proporcionar al Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional la informació que requereixi per al seu funcionament i millora.

A l'article 4 s'indiquen **les funcions dels centres de referència nacional**, en l'àmbit de la família professional assignada; són les següents:

1. Observar i analitzar, a l'àmbit estatal, l'evolució dels sectors productius, per adequar l'oferta de formació a les necessitats del mercat de treball.
2. Col·laborar amb l'Institut Nacional de Qualificacions en l'actualització del Catàleg nacional de les qualificacions professionals.
3. Experimentar accions d'innovació formativa vinculades al Catàleg nacional de qualificacions professionals per validar la seva adequació i, si escau, elaborar continguts, metodologies i materials didàctics per proposar la seva actualització.
4. Col·laborar i, si escau, realitzar estudis necessaris per elaborar certificats de professionalitat, així com participar en la realització, la custòdia, el manteniment i l'actualització de les seves proves d'avaluació.
5. Estudiar la idoneïtat d'instal·lacions, equipaments i mitjans didàctics, desenvolupar tècniques d'organització i gestió de la formació i proposar l'aplicació de criteris, indicadors i dispositius de qualitat per a centres i entitats de formació.
6. Col·laborar amb les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, així com amb les comissions paritàries constituïdes a l'empara de la negociació col·lectiva sectorial d'àmbit estatal.
7. Establir vincles de col·laboració, incloent la gestió de xarxes virtuals, amb instituts i agències de qualificacions autonòmics, universitats, centres tecnològics i de recerca, centres integrats de formació professional, empreses i altres entitats, per fomentar la recerca, la innovació i el desenvolupament de la formació professional, així com per observar i analitzar l'evolució de les bases científiques i tecnològiques relacionades amb els processos de formació o amb el sector de referència.
8. Participar en programes i iniciatives internacionals en el seu àmbit d'actuació.
9. Contribuir al disseny i desenvolupament de plans de perfeccionament tècnic i metodològic dirigits al personal docent o formador, experts i orientadors professionals, així com a avaluadors que intervinguin en processos de reconeixement de competències professionals.
10. Col·laborar en el procediment d'avaluació i acreditació de les competències professionals, d'acord amb el desenvolupament de l'article 8 de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional.
11. Realitzar totes les altres funcions anàlogues que els siguin assignades relacionades amb les finalitats descrites.

5. DEFINICIÓ FUNCIONAL DEL CRN SON LLEBRE

Atenent a la caracterització d'aquest tipus de centres i prenent com a base les seves finalitats i funcions, es va fer la definició funcional del centre. El disseny preveu un mapa bàsic que estableix tres àrees funcionals, la plantilla orgànica i les competències dels òrgans unipersonals que es proposen.

a) Mapa funcional bàsic

Àrea d'investigació i innovació	Àrea d'orientació, formació i acreditació	Àrea de col·laboració i comunicació
▪ Evolució dels sectors productius. ▪ Estudi d'equipaments, mitjans didàctics, organització de la formació. ▪ Propostes de qualitat del sistema. ▪ Processos de formació. ▪ R+D+I de la formació professional.	▪ Innovació formativa. ▪ Proves d'avaluació. ▪ Formació d'orientadors i professors del sistema. ▪ Formació avaluadors i assessors de la valoració de l'experiència. ▪ Avaluació i acreditació de la competència.	▪ Actualització de les qualificacions. ▪ Actualització dels certificats. ▪ Organitzacions empresarials i sindicals. ▪ Comissions paritàries. ▪ Gestió de la xarxa virtual. ▪ Instituts de qualificacions, universitats, centres tecnològics, centres de formació professional... ▪ Iniciatives internacionals.

b) Organigrama de la plantilla

Òrgans unipersonals	Investigació i innovació	Orientació, formació i acreditació	Col·laboració i comunicació
▪ Director/a CRN ▪ Cap d'estudis ▪ Secretari ▪ Cap d'àrea econòmica	▪ Director/a de recerca ▪ Responsable de qualitat	▪ Responsable d'orientació ▪ Responsable d'àrea professional ▪ Orientadors ▪ Professors ▪ Avaluadors ▪ Assessors	▪ Responsable de comunicació i col·laboració
▪ Gestió administrativa ▪ Tècnic informàtic ▪ Tècnic manteniment ▪ Consergeria ▪ Operaris neteja			

d) Funcions del òrgans unipersonals més destacats

Ateses les característiques d'aquests centres, que impliquen noves funcions que no s'identifiquen en els centres de formació professional existents fins ara, es va considerar important definir en el disseny del CNR les funcions dels òrgans unipersonals. A continuació, es presenten les que han de correspondre als quatre òrgans unipersonals més destacats.

Funcions del director

1. Representar l'Administració titular del centre de referència; fer arribar a aquesta les propostes, aspiracions i necessitats derivades de les seves funcions respecte de les persones i l'economia; dirigir les activitats; coordinar i ostentar la representació del centre.
2. Exercir la direcció científica, organitzativa, administrativa i pedagògica; promoure la innovació formativa i impulsar plans per a la millora del projecte funcional i la consecució dels objectius del pla de treball anual.
3. Proposar a l'Administració competent el nomenament i, si és el cas, el cessament dels òrgans unipersonals de govern, un cop escoltats els òrgans col·legiats respectius.
4. Dirigir i coordinar el projecte funcional de centre i el pla de treball, avaluar el seu grau de compliment i promoure plans de millora.
5. Exercir la direcció de tot el personal adscrit al centre; fixar i aplicar la política de recursos humans i adoptar les resolucions disciplinàries que corresponguin, d'acord amb les normes aplicables.
6. Promoure plans de millora de la qualitat del centre, així com projectes d'innovació i recerca formativa.
7. Realitzar les contractacions d'obres, serveis i subministraments, així com autoritzar les despeses d'acord amb el pressupost del centre, ordenar els pagaments i visar les certificacions i els documents oficials del centre, tot això d'acord amb el que estableixin les normes de l'Administració.
8. Convocar i presidir els actes acadèmics i les sessions del Consell Social i del claustre de professors i investigadors del centre i executar els acords adoptats en l'àmbit de les seves competències, com també dels òrgans de coordinació.
9. Fomentar i facilitar la subscripció d'acords i convenis de col·laboració, amb l'aprovació prèvia del Consell Social, amb empreses, entitats i altres administracions.
10. Proporcionar la informació que li sigui requerida per les autoritats administratives competents.
11. Impulsar la col·laboració amb els agents socials i econòmics del seu sector o àrea professional, amb les associacions d'alumnes, amb institucions i amb organismes que faciliten la relació del centre amb l'entorn professional i fomentar un clima que afavoreixi l'estudi i el desenvolupament de totes les actuacions que propicien una formació en competències professionals que incorporin coneixements, habilitats i valors dels alumnes.
12. Elaborar i executar el pressupost, autoritzant els ingressos i despeses; ordenar els pagaments i visar les certificacions i els documents oficials del centre.

13. Contractar, si és el cas, els recursos humans necessaris per desenvolupar les accions de recerca, formatives i altres serveis programats.
14. Afavorir accions de formació per al personal docent i formador.
15. Justificar la gestió econòmica del centre davant les administracions corresponents.
16. Assignar l'horari al personal investigador i el professorat.
17. Adoptar resolucions sobre l'ús de les instal·lacions del centre, dins el marc de la normativa vigent.
18. Atorgar al personal del centre permisos i llicències, en els termes establerts a aquest efecte per les administracions competents.
19. Garantir el dret de reunió del personal del centre i de l'alumnat.
20. Promoure la projecció del centre a l'àmbit nacional i internacional.
21. Impulsar les avaluacions internes del centre i col·laborar en les avaluacions externes i en l'avaluació del personal investigador i del professorat.
22. Qualsevol altres que els siguin encomanades per l'Administració competent.

Funcions del cap d'àrea econòmica

1. Elaborar el pressupost, que haurà de realitzar d'acord amb les instruccions de l'Administració competent.
2. Gestionar la comptabilitat del centre, tot elaborant la relació de necessitats d'acord amb l'oferta formativa i de recerca i el pressupost del centre, sota les orientacions dels òrgans competents per a la seva elaboració i aprovació.
3. Realitzar els actes preparatoris de les contractacions i de les propostes d'adquisició de material, així com de les inversions; elaborar l'inventari de les dotacions del centre i supervisar el manteniment de les seves instal·lacions.
4. Emetre les normes complementàries que consideri necessàries per a l'administració eficaç i eficient del centre.
5. Coordinar i dirigir la formulació del pressupost de la institució, així com la programació financera per a la seva execució, d'acord amb les normes establertes en el Pla de treball anual.
6. Proposar les modificacions pressupostàries que, conforme al Projecte funcional i el seu Reglament, li correspon aprovar a la institució i gestionar davant l'Administració.

7. Donar seguiment i control al compliment de l'execució física i financera del pressupost.
8. Supervisar, controlar i donar suport a la gestió administrativa i financera de les àrees i comissions executores del centre.
9. Elaborar l'estimació dels altres ingressos derivats del sistema integrat de referència.
10. Complir i vetllar pel compliment de les polítiques i normes dictades per l'Administració, mitjançant els seus òrgans rectors.
11. Gestionar les funcions i activitats del personal d'administració i serveis.
12. Quantes altres funcions que les disposicions normatives i el reglament d'organització i funcionament del centre li encomanin.

Funcions del cap de recerca, innovació i formació del professorat

1. Elaborar i proposar als òrgans de direcció i coordinació els plans estratègics de mitjà i llarg termini per al desenvolupament de la investigació.
2. Dirigir l'execució dels plans, programes i projectes relatius a la recerca que hagin estat aprovats pels organismes directius.
3. Assessorar l'Equip directiu, el Consell Social i el claustre en assumptes relacionats amb les polítiques i prioritats de recerca.
4. Promoure, establir i mantenir vincles institucionals amb entitats externes que donin suport i financin la investigació.
5. Identificar oportunitats de recerca en el medi.
6. Preparar el pressupost anual de recerca.
7. Donar suport als departaments en l'elaboració dels seus propis plans i programes en recerca.
8. Identificar i proposar accions per superar dificultats en el desenvolupament del procés d'investigació.
9. Propiciar la capacitació del personal docent i d'orientació en recerca.
10. Donar suport al desenvolupament d'idees convertibles en projectes de recerca.
11. Realitzar els tràmits necessaris per a l'aprovació i posada en marxa dels projectes.

12. Controlar el pressupost dels projectes de recerca.
13. Generar publicacions de caràcter informatiu i formatiu.
14. Vetllar per la qualitat de les investigacions que s'executin en el centre.
15. Avaluar, en primera instància, les propostes de recerca i donar suport metodològic als investigadors.
16. Supervisar i donar suport a la marxa dels projectes d'acord amb el cronograma proposat.
17. Efectuar el seguiment i control dels projectes aprovats i informar el Comitè Tècnic de Recerca i l'Equip directiu.
18. Avaluar anualment el procés de recerca i informar del resultat de l'avaluació al Comitè Tècnic d'Investigació, a l'Equip directiu i al Consell Social.
19. Aplicar els resultats de la recerca en els processos de formació i avaluar la seva efectivitat.
20. Dissenyar els plans de formació del professorat.
21. Organitzar els plans de formació del professorat d'acord amb les directrius de l'Administració.
22. Les altres que li assigni l'Equip directiu i/o el Comitè Tècnic de Recerca.

Funcions del responsable de comunicació i col·laboració

1. Planificar, organitzar, dirigir i supervisar les activitats i programes de Comunicacions i Relacions Institucionals, Protocol i Imatge Corporativa.
2. Proposar, desenvolupar i implementar estratègies i instruments d'informació i comunicació a nivell intern i extern.
3. Aprovar el disseny dels processos i procediments de la seva àrea, en coordinació amb les altres àrees.
4. Elaborar el Pla anual d'activitats de relacions institucionals amb l'Equip directiu i sotmetre'l a consideració del Consell Social perquè l'aprovi.
5. Informar i resoldre en primera instància, administrativament, els procediments de registre i reconeixement de les organitzacions col·laboradores.
6. Organitzar i mantenir actualitzat el registre de les organitzacions col·laboradores, d'acord amb les normes del projecte funcional.

7. Acreditar als representants de les organitzacions empresarials i sindicals socials davant els òrgans de participació.
8. Organitzar, promoure i coordinar les accions de la participació de les empreses.
9. Organitzar, executar i promoure projectes, programes i altres activitats en atenció a les institucions col·laboradores.
10. Organitzar i mantenir actualitzat el quadre de necessitats de les diferents organitzacions socials.
11. Coordinar-se amb les àrees corresponents per a la realització de campanyes, programació de trobades i col·laboració amb les diferents organitzacions socials de l'àmbit de col·laboració.
12. Executar i supervisar el compliment dels projectes de la seva competència.
13. Informar periòdicament el Consell Social del desenvolupament dels projectes, programes i activitats.
14. Les altres que li siguin assignades pel director.

6. LÍNIES D'ACTUACIÓ DEL CRN SON LLEBRE

De l'anàlisi de l'articulat de les funcions dels CNR que es determinen en el Reial decret que els regula es va deduir que a partir de l'article 3 ja disposàvem, com a mínim, de respostes sobre les qüestions següents:

a) Respostes ja existents

1. Document de definició de sector, subsectors i relació amb la família professional i principals indicadors de la normalització de l'ocupació i l'activitat.
2. Pla d'observació de les necessitats de qualificació del sector a l'àmbit estatal d'acord amb la definició del punt anterior.
3. Document de comunicació de les propostes d'acord amb les possibilitats del Catàleg nacional.
4. Proposta de criteris de col·laboració amb l'Institut Nacional de Qualificacions.
5. Pla d'observació dels models utilitzats en ensenyament i aprenentatge en la formació professional.
6. Pla d'experimentació i validació d'adequació d'opcions formatives vinculades al Catàleg nacional de qualificacions professionals.

7. Document de definició sobre el subsistema formatiu en què es duran a terme aquestes accions.
8. Pla de recerca de didàctiques específiques aplicades i relacionades amb els continguts, metodologies i materials didàctics.
9. Document de definició dels projectes d'innovació en la formació professional pel que fa a l'ensenyament i l'aprenentatge.
10. Document de definició de projectes d'informació i orientació del sistema integrat aplicables al sector en les condicions previstes en el punt 1.
11. Pla d'actuació i principals acords amb l'INEM sobre l'elaboració de nous certificats de professionalitat i dels procediments de les proves d'avaluació.
12. Document d'aportacions innovadores sobre el model de valoració de l'experiència.
13. Document de definició de les aportacions que es poden fer al Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional, amb la particularitat que tinguin valor en el marc del desplegament del sistema i no siguin les dels punts anteriors.
14. Pla de col·laboració amb les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, amb les comissions paritàries en el marc de la negociació col·lectiva.
15. Document d'identificació de les institucions de formació i innovació, dels subsectors productius de la seva competència o àmbit pel qual estan autoritzats.
16. Pla d'enllaç amb les institucions del punt (2).
17. Pla de formació del professorat, dels orientadors, dels experts i dels avaluadors del sistema de reconeixement de l'experiència.
18. Pla de col·laboració amb les unitats administratives responsables de la valoració de l'experiència.
19. Pla de difusió del coneixement en l'àmbit de la formació professional.
20. Pla de recerca sobre el funcionament del sistema nacional i de les opcions de millora, amb el model de comunicació al Consell General de la Formació Professional.
21. Pla de participació en les iniciatives internacionals sobre els sectors.

A partir d'aquesta anàlisi varem elaborar l'estructura del CRN Son Llebre i es varen definir les funcions que semblaren clau per portar-lo a terme, així com la proposta d'actuacions.

b) Proposta d'actuacions del CRN

1. Observació i anàlisi, a l'àmbit estatal, de l'evolució de l'àrea professional d'atenció social.
2. Creació del dispositiu d'anticipació de les necessitats de competències, qualificacions i noves professions en l'àrea professional de l'atenció social.
3. Col·laboració en l'observació i avaluació del disseny i les actualitzacions de les qualificacions del sistema nacional.
4. Col·laboració en l'observació de l'aparició de noves ocupacions en l'àrea professional.
5. Col·laboració en l'observació dels canvis que es produeixen en la qualificació per a la incorporació de noves tecnologies i models d'organització.
6. Disseny i experimentació d'accions d'innovació.
7. Avaluació i transferència de les accions d'innovació. Col·laboració en el disseny dels certificats de professionalitat de l'àrea professional d'atenció social.
8. Col·laboració en els termes que es determinin en el Pla anual d'avaluació.
9. Col·laboració en les proves d'avaluació dels certificats de professionalitat de l'àrea professional d'atenció social.
10. Col·laboració en el seguiment de la qualitat i els procediments de millora de les accions formatives.
11. Estudi de la idoneïtat de la formació en el marc de l'àrea professional d'atenció social.
12. Estudi dels requisits mínims assignats a les accions formatives sobre els espais, instal·lacions i equipaments necessaris per al procés d'ensenyament-aprenentatge i l'adquisició de la competència professional corresponent.
13. Aplicació de les estratègies d'avaluació interna/externa pertinents que contribueixin de manera contínua a la millora de la qualitat.
14. Difusió i assessorament sobre instal·lacions i infraestructures necessàries i adequades, sobre la base per possibilitar l'òptim desenvolupament del projecte formatiu i l'accessibilitat a totes les persones sense distinció.
15. Activació de la participació a través del Consell Social.
16. Creació de models de participació de qualitat per als agents socials i les comissions paritàries.

17. Disseny de nous àmbits de participació vinculats a les persones i a les organitzacions.
18. Disseny i desenvolupament d'un diagnòstic de les necessitats i els objectius de la xarxa virtual de participació i comunicació.
19. Disseny de l'espai virtual per poder incloure totes les notícies, les activitats o els esdeveniments rellevants de l'àrea professional, tant d'altres comunitats autònomes de l'Estat com de la resta dels països.
20. Definició de l'organització i estructura de la col·laboració, la identificació de receptors i difusors de la recerca, la innovació i el desenvolupament de la formació professional.
21. Creació d'un observatori de pràctiques innovadores en matèria de formació professional que ens permetin mesurar l'impacte i l'abast de les accions educatives i formatives desenvolupades en l'àmbit de l'àrea professional de l'atenció social.
22. Desenvolupament d'actuacions en l'àmbit de les oportunitats d'educació i formació a la UE.
23. Desenvolupament d'actuacions en l'àmbit de la identificació de qualificacions en altres països per als treballadors i empreses, per així treballar més fàcilment a l'estranger.
24. Participació a la UE amb els documents Europass, que presenten les qualificacions en format normalitzat.
25. Difusió del marc europeu de qualificacions.
26. Participació en congressos i seminaris a l'àmbit internacional sobre l'àrea professional de l'atenció social.
27. Disseny i desenvolupament de plans de perfeccionament tècnic i metodològic per a professors de l'àrea professional d'atenció social.
28. Disseny i desenvolupament de plans de perfeccionament tècnic i metodològic per a orientadors, informadors i mediadors professionals d'atenció social.
29. Col·laboració en el procediment d'avaluació i acreditació de les competències professionals.
30. Col·laboració en els procediments de formació dels agents participants.

7. RELACIÓ DE LES FUNCIONS AMB LES PROPOSTES D'ACTUACIÓ. DESPLEGAMENT

Per a una més bona comprensió i anàlisi, es presenta a continuació la relació que s'estableix entre les funcions del centre previstes en l'article 4 de la norma i les propostes d'actuació, segons l'esquema següent:

Funció del centre de referència nacional prevista en la norma

Propostes d'actuació

Propostes derivades de la funció contextualitzades en l'àrea professional

Funció I

Observar i analitzar, a l'àmbit estatal, l'evolució dels sectors productius, per adequar l'oferta de formació a les necessitats del mercat de treball.

Propostes d'actuació (I)

* Observació i anàlisi, a l'àmbit estatal, de l'evolució de l'àrea professional d'atenció social.

- Variables bàsiques per a l'observació i l'anàlisi.
- Mida i grau de concentració del sector.
- Aspectes relacionats amb la qualificació dels treballadors.
- Situació en R+D+I.
- Evolució del sector: L'evolució de l'ocupació i els canvis tecnològics i organitzatius que es produeixen.
- Posició comercial.
- Aspectes econòmics.
- Aspectes financers.
- La qualitat i l'impacte de la formació professional sectorial.
- Posició nacional i internacional del sector.
- Percepció social del sector.
- La correspondència i eficàcia entre la qualificació professional exigida pel sistema productiu i els sistemes de classificació professional del sector.

* Creació del dispositiu d'anticipació de les necessitats de competències, qualificacions i noves professions en l'àrea professional de l'atenció social.

Funció I

Observar i analitzar, a l'àmbit estatal, l'evolució dels sectors productius, per adequar l'oferta de formació a les necessitats del mercat de treball.

Propostes d'actuació (II):

*Observació i anàlisi, a l'àmbit estatal, de l'evolució de l'àrea professional d'atenció social.

Camp d'observació derivats de la qualificació:

- Àmbit públic i privat.
- Prestació de serveis socials a persones en règim de permanència parcial, temporal o permanent en institucions de caràcter social.
- Domicilis particulars.
- Pisos tutelats.
- Servei d'atenció domiciliària.
- Centres o equipaments que prestin serveis de caràcter comunitari.
- Centres de serveis socials.
- Centres comunitaris.
- Associacions o serveis municipals.
- Centres o equipaments que prestin serveis d'inserció laboral.
- Centres d'inserció laboral de les persones amb discapacitat.
- Serveis subvencionats/concertats en diferents centres.
- Equipaments o serveis que atenguin persones, col·lectius o institucions en què es produeixin situacions susceptibles de generar conflicte.
- Serveis de mediació de les administracions locals o autonòmiques.
- Serveis de mediació en entitats lucratives i no lucratives.
- Serveis de mediació d'associacions i fundacions. Serveis que desenvolupen projectes d'intervenció amb persones sordes.
- Serveis d'intervenció amb persones sordcegues.
- Centres de recepció, emissió i gestió de trucades, gestió administrativa i documental, coordinació i mobilització de recursos personals, socials, sanitaris i d'emergència.

Principals ocupacions i/o llocs de treball:

- Cuidador de persones dependents en institucions.
- Gerocultor.
- Assistent d'atenció domiciliària.
- Cuidador de persones grans, discapacitades, convalescents en el domicili.
- Preparador laboral.
- Tutor de Treball amb Suport.
- Tècnic d'acompanyament laboral.
- Animador sociocultural.
- Dinamitzador comunitari.
- Assessor per al sector associatiu.
- Mediator intercultural.
- Mediator veïnal i comunitari.
- Tècnic comunitari.
- Gestor d'associacions.
- Agent de desenvolupament de la comunitat sorda.
- Tècnic en promoció, atenció i formació a persones sordes.
- Agent dinamitzador de la comunitat sorda.
- Agent social de la comunitat sorda.
- Agent de persones sordcegues.
- Cuidador de persones sordcegues.
- Educador de persones sordcegues.
- Teleoperador de teleassistència.
- Operador de teleassistència.
- Zelador.

Funció 2

Col·laborar amb l'Institut Nacional de les Qualificacions en l'actualització del Catàleg nacional de les qualificacions professionals.

Propostes d'actuació

- * Col·laboració en l'observació i avaluació del disseny i les actualitzacions de les qualificacions del sistema nacional.
  - Atenció socio sanitària a persones dependents en institucions socials.
  - Atenció socio sanitària a persones al domicili.
  - Dinamització comunitària.
  - Inserció laboral de persones amb discapacitat.
  - Mediació comunitària.
  - Promoció, desenvolupament i participació de la comunitat sorda.
  - Mediació entre la persona sordcega i la comunitat.
  - Trasllat i mobilització en centres sanitaris.
  - Gestió de trucades de teleassistència.
  - Assistència personal.
- * Col·laboració en l'observació de l'aparició de noves ocupacions en l'àrea professional.
- * Col·laboració en l'observació dels canvis que es produeixen en la qualificació per a la incorporació de noves tecnologies i models d'organització.

Funció 3 (I)

Experimentar accions d'innovació formativa vinculades al Catàleg nacional de qualificacions professionals per validar la seva adequació i, si escau, elaborar continguts, metodologies i materials didàctics per proposar la seva actualització.

Propostes d'actuació

- * Disseny i experimentació d'accions d'innovació en: L'organització de la formació.
  - La tecnologia incorporada als processos de formació.
  - Les didàctiques específiques relacionades amb la formació en:
    - Atenció socio sanitària a persones dependents en institucions socials.
    - Atenció socio sanitària a persones al domicili.
    - Dinamització comunitària.
    - Inserció laboral de persones amb discapacitat.
    - Mediació comunitària.
    - Promoció, desenvolupament i participació de la comunitat sorda.
    - Mediació entre la persona sordcega i la comunitat.
    - Trasllat i mobilització en centres sanitaris.
    - Gestió de trucades de teleassistència.
    - Assistència personal.
  - La formació (pràctiques no laborals) en centres de treball.
  - Les modalitats de l'oferta formativa.
  - La col·laboració amb les empreses.
  - L'atenció individualitzada.
  - La resposta a determinats col·lectius, especialment els que es troben en situació de risc i/o dificultat d'inserció.
  - La formació del professorat.
- * Avaluació i transferència de les accions d'innovació.

Funció 3 (II)

Propostes d'actuació:
Experimentació d'accions d'innovació
Avaluació i transferència de les accions d'innovació.

L'extensió multidimensional de la innovació, en el marc del Sistema Nacional de Qualificacions, queda destacada entre altres contextos per:

- El de la formació innovadora.
- El d'estada formativa innovadora.
- El d'itinerari innovador.
- El d'innovació en l'organització de les estades en empreses nacionals i de la UE.
- El d'innovació en la filosofia, el model i la metodologia de l'orientació.
- El de transferència de la capacitat innovadora.
- El de comunicació de les bones pràctiques innovadores.

En cada un dels escenaris enumerats s'ha de considerar de manera transversal:

- La igualtat d'oportunitats.
- La transformació dels rols tradicionals.
- Els avenços científics i tecnològics.
- Els nous potencials de comunicació.
- Els nous espais per a un desenvolupament humà més complet i harmònic.
- La realitat canviant que demana ajustaments continus.
- Els nous esquemes organitzacionals.
- Les diferències en el si dels estats.
- Les diferències entre estats.
- Els sistemes i models de relació.
- Els valors socials.
- Els valors socials i patrons culturals determinats per:
  - L'organització social.
  - L'estructura d'informació i participació.
  - L'estructura de classes.
  - L'estructura ocupacional.
  - Els costums i tradicions.
  - La sensibilitat social.

Funció 4

Col·laborar i, si escau, realitzar estudis necessaris per elaborar certificats de professionalitat, així com participar en la realització, la custòdia, el manteniment i l'actualització de les seves proves d'avaluació

Propostes d'actuació

- * Col·laboració en el disseny dels certificats de professionalitat de l'àrea professional d'atenció social.
- * Col·laboració en els termes que es determinin en el pla anual d'avaluació.
- * Col·laboració en les proves d'avaluació dels certificats de professionalitat de la seva àrea professional d'atenció social.
- * Col·laboració en el seguiment de la qualitat i els procediments de millora de les accions formatives.

Funció 5

Estudiar la idoneïtat d'instal·lacions, equipaments i mitjans didàctics; desenvolupar tècniques d'organització i gestió de la formació i proposar l'aplicació de criteris, indicadors i dispositius de qualitat per a centres i entitats de formació.

Propostes d'actuació

* Estudi, en el marc de la formació en l'àrea professional d'atenció social, de la idoneïtat de:

- Instal·lacions
- Equipaments
- Mitjans didàctics
- Tècniques d'organització i gestió de la formació
- Criteris, indicadors i dispositius de qualitat

* Estudi dels requisits mínims assignats a les accions formatives sobre els espais, instal·lacions i equipaments necessaris per al procés d'ensenyament-aprenentatge i l'adquisició de la competència professional corresponent.

* Aplicació de les estratègies d'avaluació interna/externa pertinents que contribueixin de manera contínua a la millora de la qualitat.

* Difusió i assessorament sobre instal·lacions i infraestructures necessàries i adequades, sobre la base per possibilitar l'òptim desenvolupament del projecte formatiu i l'accessibilitat a totes les persones sense distinció.

Funció 6

Col·laborar amb les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, així com amb les comissions paritàries constituïdes a l'empareda de la negociació col·lectiva sectorial d'àmbit estatal.

Propostes d'actuació

* Activació de la participació, mitjançant el Consell Social, en:

- Els processos de recerca i innovació.
- Les prioritats de formació sectorial.
- Els plans de formació del sector, tant els adreçats a treballadors en actiu com a empresaris.
- L'acreditació vinculada a itineraris formatius.
- La relació entre les necessitats de les empreses i l'oferta formativa.
- La vinculació dels continguts de l'oferta de formació contínua al sistema nacional per al reconeixement de la formació o la incorporació a les qualificacions existents per a la seva possible modificació.

* Creació de models de participació de qualitat per als agents socials i les comissions paritàries.

* Disseny de nous àmbits de participació vinculats a les persones i a les organitzacions.

Funció 7

Establir vincles de col·laboració, incloent la gestió de xarxes virtuals, amb instituts i agències de qualificacions autonòmiques, universitats, centres tecnològics i de recerca, centres integrats de formació professional, empreses i altres entitats per fomentar la recerca, la innovació i el desenvolupament de la formació professional, així com per observar i analitzar l'evolució de les bases científiques i tecnològiques relacionades amb els processos de formació o amb el sector de referència.

Propostes d'actuació

* Disseny i desenvolupament d'un diagnòstic de les necessitats i objectius de la xarxa virtual de participació i comunicació.

* Disseny de l'espai virtual per poder incloure totes les notícies, activitats o esdeveniments rellevants de l'àrea professional, tant d'altres comunitats autònomes de l'Estat com de la resta dels països.

* Definició de l'organització i estructura de la col·laboració, la identificació de receptors i difusors de la recerca, la innovació i el desenvolupament de la formació professional.

* Creació d'un observatori de pràctiques innovadores en matèria de formació professional que ens permetin mesurar l'impacte i l'abast de les accions educatives i formatives desenvolupades en l'àmbit de l'àrea professional de l'atenció social.

Funció 8

Participar en programes i iniciatives internacionals en el seu àmbit d'actuació.

Propostes d'actuació

- * Desenvolupament d'actuacions en l'àmbit de les oportunitats d'educació i formació a la UE especialment en:
  - Foment i gestió d'estades en pràctiques en empreses d'altres països.
  - Foment i gestió de la cooperació entre els centres d'ensenyament i el professorat.
- * Desenvolupament d'actuacions en l'àmbit de la identificació de qualificacions en altres països per als treballadors i empreses, per així treballar més fàcilment a l'estranger.
- * Participació a la UE amb els documents Europass, que presenten les qualificacions en format normalitzat.
- * Difusió del marc europeu de qualificacions.
- * Participació en congressos i seminaris a l'àmbit internacional sobre l'àrea professional de l'atenció social.

Funció 9

Contribuir al disseny i desenvolupament de plans de perfeccionament tècnic i metodològic dirigits al personal docent o formador; experts i orientadors professionals, així com a avaluadors que intervinguin en processos de reconeixement de competències professionals.

Propostes d'actuació

- * Disseny i desenvolupament de plans de perfeccionament tècnic i metodològic per a professors de l'àrea professional d'atenció social.
  - Professors de la formació professional per a l'ocupació.
  - Professors de la formació professional del sistema educatiu.
  - Professors experts per a tots dos subsistemes.
  - Professors especialistes en atenció a la diversitat.
  - Avaluadors del procediment de valoració de l'experiència.
- * Disseny i desenvolupament de plans de perfeccionament tècnic i metodològic per a orientadors, informadors i mediadors professionals d'atenció social.

Funció 10

Col·laborar en el procediment d'avaluació i acreditació de les competències professionals, d'acord amb el desenvolupament de l'article 8 de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional.

Propostes d'actuació

- * Col·laboració en el procediment d'avaluació i acreditació de les competències professionals en:
  - Disseny de les guies d'evidència.
  - Informació, orientació i assessorament.
  - Avaluació de les competències.
  - Procediment administratiu.
- * Col·laboració en els procediments de formació dels agents participants.

8. REFLEXIONS SOBRE ELS CRN A LES ILLES BALEARS

- a) En el portal del SEPE (*Servicio público de empleo estatal*), apareixen tres centres de referència nacional ubicats a les Illes Balears. En el seu dia, l'Administració autonòmica en presenta un altre de la família professional aeronàutica.

Illes Balears	9. Centro de Innovación y Formación Profesional de Turismo de las Islas Baleares. Mallorca	Hostelería Y turismo		1. Turismo (HOTT)
	10. Centre del Mar Mahón. Menorca	Transporte y mantenimiento de Vehículos		1. Náutica (TMVU)
	11. Centro Integrado Son Llebre. Mallorca	Servicios socioculturales y a la comunidad		1. Atención social (SSCE)

Font: portal del SEPE

- b) En el seu moment, alguns responsables autonòmics han volgut presentar els CRN com a centres de formació professional en competència amb els centres integrats. La realitat és que l'Administració central s'ha preocupat de situar els centres en el context que marca la llei. Valen com a exemple les manifestacions de la senyora Maravillas Rojo en la Permanent del Consell General de la Formació Professional.

En l'Acta de la Permanent del Consell General de dia 23 de setembre de 2009, la senyora Maravillas Rojo, directora general d'Ocupació (Estat), va fer el comunicat següent en relació amb els CRN:

«- El finançament dels CRN anirà a càrrec del Servei Públic d'Ocupació Estatal...

- Una característica important d'aquests centres és la seva constitució en xarxa, mitjançant la creació d'aliances estratègiques que permetin una visió global del conjunt d'Espanya i de referència per al conjunt del Sistema Nacional de les Qualificacions i Formació Professional.

- La funció principal dels centres de referència nacional és la d'analitzar tendències formatives, experimentar programes de formació i establir criteris de referència per a altres centres. No s'avaluen aquests centres pel nombre d'alumnes formats; per als centres de referència nacional, la seva valoració es realitzarà més en aspectes intangibles que tangibles...

- Els centres de referència nacional tenen vocació global d'impuls general en l'àmbit estatal en el sector adjudicat...

- Ser centre de referència nacional és tenir vocació global del conjunt d'Espanya...».

- c) El portal <TodoFP.es>, del Ministeri d'Educació, fixa la titularitat dels centres de manera majoritària a les administracions de Treball, la representació d'Educació és simbòlica. El full de ruta de la formació professional (2009) preveia com una de les actuacions principals la implantació d'una Xarxa de Centres de Referència Nacional de les 26 famílies professionals.

Uns centres, com va insistir la senyora Maravillas Rojo, que «seran referència per al conjunt del sistema de la formació professional, no solament per als centres de formació per a l'ocupació, sinó també per als centres del sistema educatiu».

- d) En aquest mateix portal, en la xarxa de centres de referència nacional a les Illes Balears tan sols apareixen el Centre del Mar de Menorca i el Centre d'Innovació i Formació Professional de Turisme de les Illes Balears, amb la titularitat de la conselleria de Treball i Formació. El CRN Son Llebre no hi figura.
- e) El Centre del Mar de Menorca, inaugurat el 3 de novembre de 2009, encara es troba en una situació d'indefinió sobre la seva activitat, amb la dificultat afegida que la seva àrea de referència és el manteniment dels vaixells en terra i està associada a la família de Transport i manteniment de vehicles i no a la família lligada a la mar. Ningú mai no ha qüestionat l'entorn econòmic i empresarial d'aquest centre.

	MAPB	BUCEO	Instituto Galego de Formación en Acuicultura (IGafa), Isla de Arosa, Pontevedra. (C. A. de Galicia)
	MAPU	ACUICULTURA	
	MAPN	PESCA Y NAVEGACIÓN	Instituto Politécnico Marítimo Pesquero o Atlántico de Vigo, Pontevedra. (C. A. de Galicia)

Font: portal del SEPE

- g) El centre de turisme es troba en una situació semblant: el centre de formació on està ubicat no té cap tradició en l'àrea professional i consideram que té greus dificultats per oferir formació acreditable (l'oferta d'estudis pròpia es troba fora del Catàleg nacional de qualificacions).

	HOTA	ALOJAMIENTO	
	HOTJ	JUEGOS DE AZAR	Consorcio Centro Andaluz de Formación Integral de las Industrias del Ocio CIOMIJAS, Málaga. (C. A. de Andalucía)
	HOTR	RESTAURACIÓN	
	HOTT	TURISMO	Centro de Innovación y Formación Profesional de Turismo de las Islas Baleares, Mallorca. (C. A. de las Illes Balears)
	HOTU	AGROTURISMO	Centro de Hostelería de Mérida, Badajoz. (C. A. de Extremadura)

Font: portal del SEPE

- h) El CRN Son Llebre es troba a dia d'avui en situació d'espera. Això implica que aquest disseny tan sols va servir per passar una avaluació i ocupar l'espai públic del «jo també ho tinc».
- i) La nostra comunitat autònoma té un dèficit d'oferta de formació professional tan important (un 60% per davall de les necessitats reals avui en dia; en increment cada any) que no complirà cap previsió de creixement, entre altres, per manca de polítiques de recursos humans, fet que comportarà un baix nivell de qualificació general, una baixa productivitat i una competència

tecnològica per davall dels països del nostre entorn, la qual cosa afectarà les persones, les empreses i la societat de les Illes en general. Amb sentit comú, una comunitat no pot implicar-se en polítiques que tan sols comporten gests i despeses i cap benefici real. Els CNR són un invent del Govern central, sobre la distorsió permanent que generen el ministeris de Treball i Educació, una disputa basada en el «i jo més» o «jo també», sense cap fonament ni necessitat real, atomitzats en la seva gestió i costosos, com demostra el disseny que presentem; en realitat, són institucions de les quals s'esperen beneficis econòmics en forma d'inversions que no arribaran mai.

- j) Després d'anys de subvenció encoberta a sindicats i patronals amb accions complementàries de recerca, en el cas de les Illes Balears aquestes han passat en la seva gran majoria a empreses situades en altres comunitats, de manera que el benefici de la recerca tan sols ha quedat amb la part de gestió dels agents econòmics i socials. Ningú no coneix cap resultat d'aquestes investigacions, s'han gastat milions d'euros durant anys en una recerca que no aportava res: cap innovació, aplicació real o proposta de canvi. El més sorprenent és que, moltes vegades, el mateix informe degudament maquillat es pot trobar en accions complementàries de diverses comunitats o es pot veure que la proposta estava basada en documentació elaborada per funcionaris o en el sistema de qualificacions publicat en el BOE. Una bona part de la tasca dels CNR és aquest espai de recerca: observació de les qualificacions, desenvolupament sectorial, noves competències, treballs emergents, didàctiques específiques, desenvolupament curricular, experimentació i comunicació a les empreses i als centres de formació; tot això a l'àmbit estatal, encara que els polítics locals diguin el contrari; la senyora Maravillas Rojo ja ho deia: «aquest invent és meu»; la qüestió de la despesa no està tan clara. Conclusió final: els CNR no són cap solució per a la nostra comunitat, segurament les Illes Balears necessitin altres respostes.
- k) Per finalitzar, una pregunta i una resposta: Què fem amb els CNR de les Illes Balears? El centre de Menorca s'ha convertit ja en centre integrat de formació professional; els altres CNR sobren; hi ha centres de formació professional suficients que poden treballar en xarxa i faran un servei que pot cobrir com a centre integrat totes les necessitats, tan sols fa falta una ordenació en resposta a les necessitats de les Illes Balears.